

„külső államadósság”; *биржевые сделки* „kötések a tőzsdén”; *страхование грузов* „teheráru-biztosítás”; *страхование имущества* „vagyonbiztosítás”; *кредитные риски* „hitelkockázat”; *кредитное соглашение* „hitelszerződés”; *аукционные товары* „aukcion értékesített áruk” stb.

A szakszavakat valamint a különféle szókapcsolatokat a szerzők az egyéb szótári szabályoknak megfelelően betűrendben adják meg. A szómagyarázatok értelmezését segíti, hogy a szakkifejezések mellett ott áll angol nyelvi megfelelőjük is. Közismert tény, hogy a gazdasági élettel kapcsolatos terminológia sokszor változtatás nélküli idegen szóként az angolból kerül be a különböző nyelvekbe. Nem kivétel az orosz nyelv sem. Ez a jelenség magyarázható a külgazdasági kapcsolatok bővülésével, az import növekedésével, a rendszerváltás előtt ismeretlen, vagy elérhetetlen amerikai tömegcikkbe beáramlásával a keleti piacokra.

A szótári anyagban való tájékozódást segíti az angol terminusok betűrendbe szedett mutatója a szótár végén, mellettük az orosz nyelvi megfelelőikkel és a lap számmal, ahol előfordulnak. Fordítók, tolmácsok, nyelvtanárok, külkereskedők számára különösen értékes lehet a szótár végén található táblázat, amely az áruszállítás feltételeinek szakkifejezéseit tartalmazza a nemzetközi szabályoknak megfelelően, utalva is azokra a különböző kódokkal. Végül egy fontos információ: hol lehet beszerezni a fentiekben ismertetett értelmező szótárt? A következő címen:

123100 Москва Шмитовский проезд 15,
Фирма „Струдничецтво”

Répási Györgyné

W E G E – Neuausgabe

Szerk.: Dietrich Eggers

Max Hueber Verlag, Ismaning, 1992

A német nyelvismeret bővítésében és elmélyítésében uta(ka)t mutatni kívánó tananyagcsomagba a tankönyvön kívül gya-

korlókönyv, nyelvtankönyv, három hangkazetta és egy tanári kézikönyv tartozik. Ajánlható mindazon haladó szinten nyelvet tanuló felnőtteknek, akik igényes írott és beszélt nyelvismeretre töreksenek. A szerzők elsősorban azokra a fiatalokra gondoltak, akik Németországban szeretnék folytatni felsőfokú tanulmányaikat, vagy diplomásként német nyelvű továbbképzésen vennének részt. A tananyag témái és módszertani koncepciója ugyanakkor lehetővé teszi, hogy külföldön is – például Magyarországon az egyetemi és főiskolai nyelvórákon – jól használható legyen csoportos nyelvtanításban.

A szerkesztő kiindulási szintként a Goethe Intézet „Zertifikat Deutsch als Fremdsprache” (szokásos rövidítése ZDaF) vizsgájának legalább jó minősítését jelöli meg, a tananyag lelkiismeretes elsajátítása után pedig a „Zentrale Mittelstufenprüfung” (szokásos rövidítése ZMP) sikeres letételét ígéri. 350–400 tanórával számol, ami csak akkor tűnik reálisnak, ha a feldolgozás – főként a gyakorlókönyv tekintetében – válogatásszerűen történik.

A tankönyv 22 leckére osztott 9 témaköre nem teljesen azonos a magyarországi hivatalos nyelvvizsgák témaköreivel. Nagy hangsúlyt helyez a Németországban tanuló vagy tanulni szándékozó külföldiek világára, gondjaira. Így a magyar tanulók is betekintést nyerhetnek egy másik ország felsőoktatásába, és a magas színvonalon közvetített információk szinte kínálják az összehasonlítást. Kiváló lehetőség nyílik például nyelvórai referátum készíttetésére. A 12. leckében meg is tanulhatjuk, miként állítsunk össze rövid beszámolót.

Minden könyvet forgató, könyvtárba járó ember számára hasznos megtudni, milyen kritériumok alapján döntse el, hogy szüksége van-e a kezébe kerülő vagy a katalóguscédulán szereplő könyvre. Magától értetődik, hogy ennél a témánál (17. lecke) az órán is megvizsgálják majd a tanulók néhány ismeretlen kiadványt, s közben szükségszerűen használják az olyan szavakat, mint *Klappe*, *Klappentext*, *Schutzumschlag*, *Einband*, *Impressum* stb.

Fontos a Németországgal foglalkozó két lecke is (4. és 22.), mert alapvető földrajzi, történelmi és kultúrtörténeti ismereteket gyűjthetnek a tanulók autentikus – gyakran – szaknyelven.

Mivel a szerzők a hallás-, olvasás-, beszéd- és íráskészséget egyenlő mértékben és szisztematikusan szándékoznak fejleszteni, minden leckerészben más készségre összpontosítanak. Az olvasási készséget fejlesztő szövegek elemzése közben például különböző olvasási stílusokat kell elsajátítani. Az elkészítendő étel receptjét szóról szóra (total), egy újsághírt tájékozódva (orientierend), az útikönyvet súlypontosva (selegierend) érdemes olvasni.

A hallás utáni értést fejlesztő egységekhez logikusan felépített feladatsorok csatlakoznak. A kazettáról hallható információkat a gyakorlókönyv végén találjuk nyomtatásban.

Minden leckében rengeteg beszélgetésre és sok írásbeli munkára ösztönző feladatot találunk. Ezenkívül konkrét elméleti összefoglalás és produktív feladatok segítségével megtanulhatunk nyilatkozni, tömöríteni, ábrát elemezni, képeket leírni, vitát folytatni, jegyzetelni, levelet, önéletrajzot és álláspályázatot fogalmazni, helyesen érvelni, egyszerűbb verseket értelmezni stb.

Természetesen mindez elképzelhetően a megfelelő szókincs elsajátítása nélkül, így hát e tekintetben különösen kemény munka vár arra, aki a *Wége*-t választja tananyagul.

Rendszerezett nyelvtani ismereteket nem tartalmaz sem a tankönyv, sem a gyakorlókönyv. Az előbbiben előforduló nyelvtani gyakorlatok elsősorban az írott, illetve hallott szövegekhez kapcsolódnak. A gyakorlókönyv a tankönyv kínálta ismeretek, készségek finomítását, biztosabbá tételét szolgálja. Tematikus felépítése meg egyezik a tankönyvével. Feladatai részben az egyes leckerészekhez kapcsolódnak (ilyen esetben mindkét könyvben utalások találhatóak a megfelelő helyen), részben egy-egy lecke egészéhez tartoznak. Megoldásukat olykor rövid, egyértelmű

magyarázatok, szabályok segítik. Hosszabb kifejtést igénylő nyelvtani jelenségeknél egy nyelvtankönyv megfelelő fejezetére hívják fel figyelmünket a szerzők.

Néhány gyakorlat valóban számot tarthat az igényesebb magyar nyelvtanuló érdeklődésére is, ezek viszont nem ölelik fel egészében azokat a nehézségeket, melyek a magyar anyanyelvűeknek ezen az erős középfokú szinten gondot okoznak. Feltétlenül szükséges ezért véleményem szerint egy német-magyar kontrasztív szemléletű kiegészítő nyelvtani gyakorlókönyv használata.

A tananyag általános jellemzője, hogy minden lehetőséget megragad a tanulók közötti kommunikáció élénkítésére. Gyakran kell a feladatokat párban, csoportmunkában, illetve közösen megoldani. Ez is hozzájárul a kötetlen munkalétkör kialakulásához.

Kontrasztív nyelvtani gyakorlatok mellett Magyarországon magyarról németre fordítandó feladatokkal is célszerű kiegészíteni ezt az egészében jól sikerült, korszerű tananyagot.

Gacs Judit

Jack Richards, Jonathan Hull és Susan Proctor

Changes I–III

English for International Communication
Cambridge University Press, Cambridge,
1994

A Cambridge University Press legújabb, három részből álló tankönyvsorozata a kiadó széleskörű tapasztalataira épül: egyrészt megőrzi mindazokat a vonásokat, amelyeket a tanárok és diákok a *The Cambridge English Course* régebbi és új változatában, valamint az *Interchange* című könyvben hasznosnak ítélték, másrészt pedig a kiadóhoz érkezett tanácsokat megszívvelve az eddigieknél könnyebben kezelhető kurzust tett elénk. Talán ezekre a változtatásokra is utal a cím: *Changes*.

A *Changes* három kötete a majdnem teljes kezdő szintről középfokú tudásig juttatja a középiskolás vagy fiatal felnőtt